

Flora- en faunaparagraaf Bestemmingsplan Harga-Noord

Colofon

bSR-rapport	213
bSR-projectnummer	0987
titel	Flora- en faunaparagraaf Bestemmingsplan Harga-Noord
auteur(s)	ir. G. Bakker
opdrachtgever	gemeente Schiedam
status	definitief, juni 2013
afbeeldingen	bureau Stadsnatuur Rotterdam, alle rechten voorbehouden
kaartmateriaal	gemeente Schiedam, alle rechten voorbehouden

Deze uitgave kan geciteerd worden als:
Bakker, G. 2013. Flora- en faunaparagraaf Harga-Noord. bSR-rapport 213. Bureau Stadsnatuur, Rotterdam.

© Bureau Stadsnatuur, juni 2013

Bureau Stadsnatuur, Westzeedijk 345, 3015 AA, Rotterdam
www.bureaustadsnatuur.nl | info@bureaustadsnatuur.nl

Niets uit deze uitgave mag worden veelevoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of welke wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de auteursrechthebbende. bSR kan door opdrachtgever niet aansprakelijk worden gesteld voor schade die voortvloeit uit gebruik van data of gegevens of door toepassing van aanbevelingen en conclusies, die zijn opgenomen in deze rapportage.

INHOUD

1	Inleiding	3
2	Beschrijving plangebied	5
3	Flora- en faunawet.....	6
3.1	Verbodsbepalingen	6
3.2	Voortplantingsplaatsen en andere vaste rust- en verblijfplaatsen	6
3.3	Beschermingsregimes.....	7
3.4	Gunstige staat van instandhouding	8
3.5	Mitigatie & Compensatie.....	8
3.6	Zorgplicht.....	8
4	Huidige situatie	10
4.1	Gebiedsbescherming	10
4.2	Soortbescherming.....	10
4.3	Flora en fauna	10
4.3.1	Bomen	11
4.3.2	Vaatplanten	11
4.3.3	Mossen, korstmossen en paddenstoelen	11
4.3.4	Vogels	11
4.3.5	Zoogdieren.....	12
4.3.6	Amfibieën en reptielen	12
4.3.7	Vissen	12
4.3.8	Insecten en overige Ongewervelden	13
4.4	Verantwoording informatie.....	13
5	Samenvatting & conclusie.....	14

1 INLEIDING

Voor u ligt de flora- en faunaparagraaf (F&F-paragraaf) als onderdeel van het bestemmingsplan Harga-Noord te Schiedam. Er wordt ingegaan op de huidige wet- en regelgeving en de gevolgen daarvan voor het bestemmingsplan. Deze F&F-paragraaf is gebaseerd op gegevens uit Bestemmingsplan de Groene Long⁽²⁾, groenstructuurplan Schiedam⁽¹⁵⁾ en de Flora- en Faunawet⁽¹²⁾, alsmede een reeks bronnen met informatie over voorkomen, verspreiding en ecologie van flora en fauna. Opgemerkt wordt dat deze F&F-paragraaf een momentopname is. Het spontaan voorkomen en verdwijnen van beschermde planten en dieren binnen het plangebied zal met het verstrijken van de tijd niet met volledige zekerheid te voorzien of uit te sluiten zijn. Daarnaast wordt opgemerkt dat bij het opstellen van deze paragraaf slechts globaal veldwerk is uitgevoerd. Het uitvoeren van uitgebreid nader veldonderzoek wordt in het kader van dit bestemmingsplan niet noodzakelijk geacht.

Bij vermoede conflictsituaties in het licht van de vigerende natuurwetgeving als gevolg van een ruimtelijke ontwikkeling op kleinschalig(er) niveau binnen het plangebied (zoals dempen van een watergang, kap van grote aantallen of oude bomen, of sloop van bestaande bebouwing), wordt wel aanvullend natuurwaardenonderzoek geadviseerd. Op grond van de uitkomsten kan men al dan niet besluiten een mitigatie- of compensatieplan op te stellen, mochten er inderdaad beschermde natuurwaarden in het geding zijn. Aan de hand van een dergelijk plan kan men een ontheffing verkrijgen waarmee de voorgenomen activiteit gewoonlijk zonder problemen doorgang kan vinden. Gelet op de tijdspanne die is gemoeid met de uitvoering van een natuurwaardenonderzoek wordt geadviseerd om altijd minimaal één jaar van tevoren een verkennend natuurwaardenonderzoek op een ontwikkellocatie uit te voeren (een zogenaamde 'quick scan') om vertraging in het proces van de ontwikkeling te voorkomen.

2 BESCHRIJVING PLANGEBIED

Het plangebied is geheel gelegen in de gemeente Schiedam en gesitueerd aan de zuidzijde van rijksweg A20, aan de oostzijde van rijksweg A4, aan de noordzijde van de spoorlijn Schiedam-Vlaardingen en aan de westzijde van de Poldervaart⁽¹⁴⁾ Het gaat in principe om deelgebied 3 (Figuur 1) waarbij deelgebieden 5 en 6 in de toekomst kunnen worden toegevoegd. Deze zijn daarom ook meegenomen in deze rapportage.

Figuur 1. Geplande ontwikkelingen Harga-Noord. Nr.4 valt ondanks de relatie met de overige projecten (compensatiegebied sportvelden) buiten dit plan.

Het plangebied kan worden getypeerd als sport- en recreatiegebied en stedelijk gebied met een groen karakter en (grootschalige) groenstructuren. De ecologisch belangrijke Poldervaart, langs de oostzijde van het plangebied maar net erbuiten gelegen, vormt een essentieel onderdeel van de Stedelijke ecologische structuur (Groene Long) van Schiedam.

Binnen het plangebied wordt in het bestaande sportpark Harga veel ruimte beschikbaar gemaakt voor grootschalige ingrijpende wijzigingen van het huidige grondgebruik. In de oksel van rijkswegen A4/A20 is de vestiging van een sportspecialzaak en bijbehorende faciliteiten gepland (locatie 3 in Figuur 1). Daarnaast is op de zogenaamde Ventura-locatie (locatie 6 in Figuur 1), begrensd door Olympiaweg, Sportlaan en een noordwest-zuidoost lopende watergang, woningbouw voorzien.

3 FLORA- EN FAUNAWET

De van nature in Nederland in het wild voorkomende planten en dieren worden beschermd door de Flora- en faunawet die in 2002 van kracht geworden is. De soortbeschermingsbepalingen uit de Europese richtlijnen Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn zijn in de FFwet geïmplementeerd. Deze bescherming dient ervoor te zorgen dat zeldzame en bedreigde soorten niet in aantallen afnemen of uit Nederland verdwijnen. In de onderstaande paragrafen wordt de implementatie van deze wet nader toegelicht.

3.1 Verbodsbepalingen

De bescherming in de FFwet wordt geregeld middels een aantal verbodsbepalingen (artikel 8 t/m 13):

- artikel 8:* Het is verboden planten, behorende tot een beschermde inheemse plantensoort, te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen.
- artikel 9:* Het is verboden (beschermde) dieren te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.
- artikel 10:* Het is verboden (beschermde) dieren opzettelijk te verontrusten.
- artikel 11:* Het is verboden nesten, hollen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen (zie onderstaande paragraaf) van (beschermde) dieren te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.
- artikel 12:* Het is verboden eieren van (beschermde) dieren te zoeken, te rapen, uit het nest te nemen, te beschadigen of te vernielen.
- artikel 13:* Het is verboden planten of producten van planten, of dieren dan wel eieren, nesten of producten van (beschermde) dieren te koop te vragen, te kopen of te verwerven, ten verkoop voorhanden of in voorraad te hebben, te verkopen of ten verkoop aan te bieden, te vervoeren, ten vervoer aan te bieden, af te leveren, te gebruiken voor commercieel gewin, te huren of te verhuren, te ruilen of in ruil aan te bieden, uit te wisselen of tentoon te stellen voor handelsdoeleinden, binnen of buiten het grondgebied van Nederland te brengen of onder zich te hebben.

3.2 Voortplantingsplaatsen en andere vaste rust- en verblijfplaatsen

Tot vaste rust- en verblijfplaatsen als bedoeld in artikel 11 van de FFwet worden bijvoorbeeld de verblijfplaatsen van vleermuizen in spouwmuren, of jaarrond beschermde boomnesten van roofvogels gerekend. Ook de functionele omgeving van een verblijf kan een beschermde status hebben. Dit geldt bijvoorbeeld voor belangrijke migratie- en vliegroutes en foerageergebieden van vleermuizen die van belang zijn voor de instandhouding van een vaste rust- of verblijfplaats van de soort op populatieniveau.

Alle inheemse broedvogels en hun nesten mogen niet worden verstoord tijdens het broeden. Voor enkele vogelsoorten geldt dat de broedlocaties dermate belangrijk zijn

voor de soort dat deze jaarrond zijn beschermd, dus ook buiten het broedseizoen zijn hier de verbodsbepalingen van artikel 11 van kracht. In 2009 is een aangepaste lijst met jaarrond beschermde vogels opgesteld (Ministerie van LNV 2009). Deze jaarronde bescherming krijgen bijvoorbeeld nesten van honkvaste koloniebroeders, nesten van anderszins zeer honkvaste soorten, soorten afhankelijk van bebouwing of vogels die ieder jaar gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen.

Wanneer bij werkzaamheden de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaats gegarandeerd kan worden is geen ontheffing nodig. Wanneer dit niet mogelijk is dient ontheffing aangevraagd te worden op grond van een wettelijk belang uit de Vogelrichtlijn.

3.3 Beschermingsregimes

Het soortbeschermingsdeel van de Europese Habitatrichtlijn is opgenomen in de Flora- en faunawet. In de Flora- en faunawet is een groot aantal in Nederland voorkomende planten- en diersoorten opgenomen waarop de hier boven genoemde verbodsbepalingen van toepassing zijn. In de AmvB artikel 75 uit 2005 zijn deze soorten in drie beschermingsregimes ingedeeld. Deze driedeling is als volgt:

- Tabel 1. Als iemand activiteiten onderneemt die zijn te kwalificeren als bestendig beheer en onderhoud of bestendig gebruik of ruimtelijke ontwikkelingen, geldt een vrijstelling voor de soorten in tabel 1 voor artikel 8 t/m 12 van de Flora- en faunawet. Aan deze vrijstelling zijn geen aanvullende eisen gesteld. Voor deze activiteiten hoeft geen ontheffing aangevraagd worden. Voor andere activiteiten dan hierboven genoemd is voor de soorten in tabel 1 een ontheffing nodig. Een ontheffingaanvraag voor deze soorten wordt getoetst aan het criterium 'doet geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding van de soort' (de zogenaamde lichte toets).
- Tabel 2. Als iemand activiteiten onderneemt die zijn te kwalificeren als bestendig beheer en onderhoud of bestendig gebruik of ruimtelijke ontwikkelingen, geldt een vrijstelling voor de soorten in tabel 2 voor artikel 8 t/m 12 van de Flora- en faunawet, mits activiteiten worden uitgevoerd op basis van een door de staatssecretaris van EL&I goedgekeurde gedragscode. Hetzelfde geldt voor alle vogelsoorten. Een gedragscode moet door een sector of ondernemer zelf opgesteld worden en ingediend voor goedkeuring. Voor andere activiteiten dan hierboven genoemd is voor de soorten in tabel 2 een ontheffing nodig. Een ontheffingaanvraag voor deze soorten wordt getoetst aan het criterium 'doet geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding van de soort'. Dit is niet van toepassing op alle vogelsoorten (zie toelichting tabel 3)
- Tabel 3. Als iemand activiteiten onderneemt die zijn te kwalificeren als bestendig beheer en onderhoud of bestendig gebruik, geldt een vrijstelling voor de soorten in tabel 3 voor artikel 8 t/m 12 van de Flora- en faunawet, mits activiteiten worden uitgevoerd op basis van een door de staatssecretaris van EL&I goedgekeurde gedragscode. Deze vrijstelling is enigszins beperkt; voor activiteiten die zijn te kwalificeren als bestendig beheer en onderhoud in de landbouw en bosbouw en bestendig gebruik geldt geen vrijstelling voor artikel 10 van de Flora- en faunawet. Ook niet op basis van een gedragscode. Een gedragscode moet door een sector of ondernemer zelf opgesteld worden en ingediend voor goedkeuring. Als

iemand activiteiten onderneemt die zijn te kwalificeren als ruimtelijke ontwikkeling, geldt voor soorten in tabel 3 geen vrijstelling. Ook niet op basis van een gedragscode. Hiervoor is een ontheffing nodig. Voor activiteiten in het kader van bestendig beheer en onderhoud in de landbouw en bosbouw en bestendig gebruik en voor activiteiten in het kader van ruimtelijke ontwikkeling is het niet mogelijk voor artikel 10 voor de soorten in tabel 3 een ontheffing te krijgen. Voor andere activiteiten dan hierboven genoemd is voor de soorten in tabel 3 een ontheffing nodig.

Een ontheffingaanvraag voor de soorten van tabel 3 en de soorten vermeld in Bijlage IV van de Habitatrichtlijn (onder meer alle Nederlandse vleermuissoorten) wordt getoetst aan drie criteria:

- 1) er is sprake van een in of bij de wet genoemd belang;
- 2) er is geen alternatief;
- 3) er is geen sprake van afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding van de soort.

Deze drie criteria vormen de zogenaamde uitgebreide toets. De drie criteria staan naast elkaar en niet na elkaar (aan alle drie moet voldaan zijn). De uitgebreide toets geldt ook voor alle vogelsoorten.

3.4 Gunstige staat van instandhouding

Het criterium 'gunstige staat van instandhouding' is van toepassing wanneer soorten uit tabel 2 en 3 van de FFwet of Bijlage IV van de Habitatrichtlijn voorkomen, op locaties waar activiteiten gaan plaatsvinden die een wezenlijk negatief effect kunnen hebben op de aanwezige populaties van deze soorten. Deze 'gunstige staat van instandhouding van de soort' mag niet in het geding komen. Voorwaarden waaraan hiertoe voldaan moeten worden staan in de Habitatrichtlijn benoemd. De 'staat van instandhouding' wordt als 'gunstig' beschouwd wanneer:

- Uit populatiedynamische gegevens blijkt dat de betrokken soort nog steeds een levensvatbare component is van de natuurlijke habitat waarin hij voorkomt, en dat op lange termijn zal blijven en
- het natuurlijke verspreidingsgebied van die soort niet kleiner wordt of binnen afzienbare tijd lijkt te zullen worden, en
- er een voldoende grote habitat bestaat en waarschijnlijk zal blijven bestaan om de populaties van die soort op langere termijn in stand te houden.

3.5 Mitigatie & Compensatie

Voor eventueel verlies van leefgebied van beschermde soorten op plaatsen waar ruimtelijke inrichting of ontwikkeling plaatsvindt, dient compensatie plaats te vinden, hetgeen kan inhouden dat er elders geschikt leefgebied wordt gecreëerd ten gunste van de soort. Daarnaast dienen mitigerende maatregelen te worden genomen waarmee de schade aan de aanwezige populatie tijdens werkzaamheden wordt beperkt.

3.6 Zorgplicht

In de FFwet is een zorgplicht opgenomen (artikel 2), een algemeen geldende fatsoensnorm voor de omgang met flora en fauna. Deze zorgplicht houdt in dat menselijk

handelen zo weinig mogelijk nadelige gevolgen voor flora en fauna mag hebben. Wanneer men weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat werkzaamheden nadelige gevolgen voor flora of fauna kunnen hebben, dient men dit, mits redelijkerwijs mogelijk, te vermijden of deze zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken. De zorgplicht geldt voor alle planten en dieren, beschermd of niet. In het geval van beschermde planten of dieren geldt de zorgplicht ook als er een ontheffing of vrijstelling is verleend. De zorgplicht voor dieren betekent niet dat er geen dieren mogen worden gedood, maar wel dat dit, indien onvermijdelijk, met zo min mogelijk lijden gepaard gaat.

De genoemde drie items: mitigatie, compensatie en Zorgplicht, zijn algemene voorwaarden ter verkrijging van een eventuele ontheffing van de verbodsbepalingen in de FFwet.

4 HUIDIGE SITUATIE

4.1 Gebiedsbescherming

Het plangebied maakt geen deel uit van en is niet gelegen in de nabijheid van natuur- of groengebieden met een wettelijk beschermde status, zoals speciale beschermingszones uit de Vogel- en Habitatrichtlijn, staats- of beschermde natuurmonumenten, Natura 2000 gebieden en Relatienotagebieden. Ecologische verbindingzones op het land (EHS, PEHS) ontbreken eveneens in de directe omgeving van het plangebied. De onderzoekslocatie vertegenwoordigt daarmee geen regionale ecologische betekenis op het land.

De Poldervaart is een essentieel onderdeel van de Groene Long van Schiedam en wordt zelfs gezien als ecologische ruggengraat van Schiedam. Deze watergang geniet daarmee extra bescherming op lokaal niveau zoals beschreven in bestemmingplan de Groene Long.

In het Groenstructuurplan Schiedam⁽¹⁵⁾ wordt het plangebied aangemerkt als grootschalig groengebied in de vorm van een Bospark met sportvelden. De Poldervaart wordt aangemerkt als nat lint en vormt als ecologische ruggengraat een belangrijk onderdeel van de ecologische structuur in Schiedam.

4.2 Soortbescherming

De natuurwaarden in het plangebied zijn gerelateerd aan het groene, natte, recreatieve en sportieve karakter en gebruik alsmede het stedelijk gebruik en het aanwezige (cultuur) groen binnen de bebouwde gebieden.

De Gegevens Autoriteit Natuur (GAN) beheert de nationale databank flora en fauna en heeft haar onderzoekgebied onderverdeeld in vastgestelde blokken van 1 bij 1 kilometer (kilometerhokken). Het plangebied is gelegen in de kilometerhokken 84 – 437 en 85 – 437. Nadere gegevens met betrekking tot het voorkomen van verschillende soorten flora en fauna zijn tegen betaling op te vragen bij de GAN. Dit wordt in het kader van dit bestemmingsplan niet zinvol geacht aangezien er voldoende lokale kennis over de verspreiding en ecologie van soorten beschikbaar is⁽¹⁾⁽¹⁷⁾⁽¹⁸⁾⁽²²⁾⁽³⁴⁾ om op grond van de aanwezige biotoop een goed inzicht te verkrijgen omtrent de aanwezige natuurwaarden in het plangebied.

Waar hieronder wordt gesproken van beschermde soorten flora en fauna betreft het soorten welke zijn beschermd binnen tabel 1 van de AMvB. Indien soorten uit tabel 2 of 3 of Rode-Lijstsoorten zijn aangetroffen wordt hiervan specifiek melding gemaakt. De hierna aangegeven soorten zijn indicatief voor het plangebied. Soortenlijsten en opsommingen zijn niet compleet of volledig actueel. Het spontaan voorkomen en verdwijnen van beschermde planten en dieren binnen het plangebied zal met het verstrijken van de tijd niet met volledige zekerheid te voorzien of uit te sluiten zijn.

4.3 Flora en fauna

Onder de bebouwde gebieden wordt verstaan de bebouwing, verharding, tuinen en kleinere groenstructuren in het gebied, de omgeving van het Vlietland ziekenhuis alsmede

de (rijks-)wegen en spoorwegen. De bebouwde gebieden zijn lokaal geschikt als biotoop voor beschermde flora en fauna. Zij beslaan een zeer klein deel van het plangebied.

Onder de groengebieden en recreatieve gebieden wordt verstaan: sportcomplex Harga, en de Poldervaart. Alle groengebieden zijn zeer geschikt als biotoop voor beschermde flora en fauna. De groengebieden beslaan het grootste deel van het plangebied. Daarmee is bestemmingsplan Harga – Noord een van de meest groene bestemmingsplangebieden in Schiedam.

4.3.1 Bomen

Verspreid over het plangebied staan bomen welke in het kader van de Bomenverordening Schiedam onder een kapvergunningsplicht vallen. Hoogstens enkele bomen zijn aangemerkt als zeer waardevol/ potentieel monumentaal; deze zijn als zodanig in het systeem van de gemeente Schiedam vermeld.

4.3.2 Vaatplanten

De vegetatie in de bebouwde gebieden bestaat voornamelijk uit in Nederland algemene tot zeer algemene soorten en bestaat grotendeels uit cultuurgroen. Deze gebieden zijn lokaal in enige mate geschikt als biotoop voor beschermde vaatplanten. De vegetatie in de groengebieden bestaat uit een combinatie cultuurgroen en natuurlijk groen. De vegetatie varieert van in Nederland algemene soorten tot bijzondere en beschermde soorten⁽¹⁷⁾. De groengebieden zijn plaatselijk geschikt als biotoop voor beschermde vaatplanten.

Er zijn gegevens bekend met betrekking tot het voorkomen van beschermde vaatplanten en soorten van de Rode Lijst binnen de onderzochte kilometerhokken ⁽¹³⁾⁽¹⁷⁾⁽²⁰⁾⁽³⁴⁾. Er zijn onder andere gegevens bekend over het voorkomen van Brede wespenorchis, Grote kaardenbol, Dotterbloem, Zwanenbloem, Rietorchis (FFwet tabel 2), Gewone- en Knikkende Vogelmelk en Kleine Ratelaar binnen het plangebied⁽¹⁷⁾. Het plangebied is daarnaast geschikt voor beschermde muurvegetatie als Tongvaren (FFwet tabel 2) en Gele helmbloem (FFwet tabel 2).

4.3.3 Mossen, korstmossen en paddenstoelen

De bebouwde gebieden zijn in geringe mate, lokaal, geschikt als biotoop voor bij de wet beschermde mossen, korstmossen en paddenstoelen. De groengebieden zijn, lokaal, zeer geschikt als biotoop voor bij de wet beschermde mossen, korstmossen en paddenstoelen. Er wordt melding gemaakt van soorten van de Rode Lijst binnen de onderzochte kilometerhokken (Bloemaardster, Pruikzwam) deze meldingen zijn echter gedateerd. Er zijn geen actuele gegevens beschikbaar met betrekking tot het voorkomen van beschermde soorten of soorten van de Rode Lijst⁽¹⁷⁾.

4.3.4 Vogels

De vogelsamenstelling binnen het plangebied (bebouwde- en groengebieden) wordt gekenmerkt door een breed scala aan soorten, overwegend opportunistische soorten van het stedelijke gebied⁽¹⁷⁾. Door de aanwezigheid van verschillende biotopen (water en oevers, gras, bomen en bosschages en stenig biotoop) varieert deze samenstelling sterk.

Voor alle soorten geldt eens strikte bescherming gedurende het broedseizoen. Dit is niet in de wet gedefinieerd en verschilt per soort. De aanwezigheid van een bezet nest of nog niet vliegvlugge jonge vogels is in dit verband leidend.

Er zijn potenties aanwezig voor een aantal soorten waarvan de nesten en overige vaste rust- of verblijfplaatsen een jaarronde bescherming genieten onder de rijkwijdte van artikel 11 van de FFwet. Het gaat met name om de boombroedende soorten Sperwer, Buizerd, Boomvalk en Ransuil. Tevens is er mogelijk sprake van functioneel leefgebied van Gierzwaluw en Huismus, waarvan de vaste rust- of verblijfplaatsen ook eveneens een jaarronde bescherming genieten.

4.3.5 Zoogdieren

Grote delen van het plangebied zijn geschikt als leefgebied voor grondgebonden zoogdieren zoals Egel, Mol, Konijn en verschillende soorten in de regio algemene en wijd verbreid voorkomende soorten muizen, woelmuizen en spitsmuizen. Grondgebonden zoogdieren komen in bermen, in plantsoenen, in particuliere tuinen en op braakliggende terreinen voor. Streng beschermde soorten grondgebonden zoogdieren als Waterspitsmuis (FFwet tabel 3) worden op grond van de aanwezige biotoop niet in het plangebied verwacht.

Er zijn actuele gegevens beschikbaar met betrekking tot het voorkomen van vleermuizen binnen (of in de directe omgeving van) het plangebied⁽¹⁾⁽¹⁸⁾⁽²²⁾. Alle vleermuizen zijn opgenomen in FFwet bijlage tabel 3 en hebben zodoende een status als extra beschermde soort. Verder hebben een aantal vleermuizen een Rode-Lijststatus en/of zijn beschreven in de Habitatrichtlijn. De Poldervaart en enkele watergangen en boomsingels op sportcomplex Harga zijn een belangrijk foerageergebied en/of vliegroute voor de Gewone dwergvleermuis en de Ruige dwergvleermuis. Voor andere vleermuissoorten is het plangebied niet of nauwelijks van betekenis gebleken. Er zijn geen vaste rust- of verblijfplaatsen van vleermuizen in het plangebied aangetroffen. Wel zijn er potenties voor het voorkomen van (paar)verblijfplaatsen in bomen en gebouwen.

4.3.6 Amfibieën en reptielen

De bebouwde- en groengebieden zijn zeer geschikt als leefgebied voor amfibieën. Bekend zijn Meerkikker en Bastaardkikker, Bruine kikker, Kleine watersalamander en Gewone pad. Deze soorten staan allemaal in FFwet tabel 1. Overige inheemse soorten zijn in het plangebied niet (op natuurlijk aangevoerde wijze) te verwachten⁽¹⁰⁾⁽¹⁷⁾⁽³²⁾⁽³⁴⁾. Er zijn recente gegevens beschikbaar met betrekking tot het voorkomen van amfibieën binnen de onderzochte kilometerhokken. Er zijn momenteel geen redenen om aan te nemen dat zich binnen het plangebied extra beschermde amfibieën of soorten van de Rode Lijst hebben gevestigd.

Het plangebied is ongeschikt als biotoop voor reptielen; er zijn geen populaties van enige reptielensoort bekend uit de gemeente Schiedam of directe omgeving⁽¹⁰⁾⁽¹⁷⁾.

4.3.7 Vissen

Als leefgebied voor beschermde vissen zijn meerdere watergangen in het plangebied geschikt. Binnen het plangebied komen de Kleine modderkruiper (FFwet tabel 2) en Bittervoorn (FFwet tabel 3) voor⁽¹⁷⁾. In de Poldervaart kan ook de Rivierdonderpad (FFwet tabel 2) worden verwacht. Van Grote modderkruiper (FFwet tabel 3) is een incidentele

waarneming uit Schiedam bekend. Op grond van de beschikbare biotoop wordt een populatie in het plangebied uitgesloten.

4.3.8 Insecten en overige Ongewervelden

Er zijn actuele gegevens beschikbaar met betrekking tot het voorkomen van de Rode-Lijstsoort Bruin blauwtje, een dagvlinder. Het voorkomen van overige beschermde of bedreigde vertegenwoordigers van de soortgroepen dagvlinders, libellen, sprinkhanen, kevers of andere ongewervelden, wordt niet verwacht⁽⁷⁾⁽⁸⁾⁽²³⁾⁽²⁵⁾⁽²⁶⁾⁽²⁷⁾⁽³⁴⁾.

Beschermde landslakken zijn voor zover bekend niet aangetroffen binnen het plangebied en worden op basis van de aanwezige biotoop niet verwacht. Het voorkomen van de Platte schijfhoren, een beschermde waterslak, is niet onderzocht maar op grond van de aanwezige biotoop in sommige watergangen mogelijk. Deze soort is niet opgenomen in een van de FFwet-tabellen maar geniet wel bescherming onder de Habitatrichtlijn.

4.4 Verantwoording informatie

De verzameling van informatie in deze rapportage is uitgevoerd door dhr. ir. G. Bakker, als bioloog werkzaam bij Bureau Stadsnatuur te Rotterdam. Dhr. Bakker heeft ruime ervaring met betrekking tot de vigerende flora- en faunawetgeving en de natuurwaarden in de regio Schiedam en kan vanuit zijn opleiding, functie en ervaring als specialist op dit terrein worden beschouwd.

5 SAMENVATTING & CONCLUSIE

Aan de hand van een literatuuronderzoek en globaal veldonderzoek is een flora en faunaparagraaf opgesteld voor het bestemmingsplangebied Harga - Noord te Schiedam. Opgemerkt wordt dat het onderzoek een momentopname betreft. Met het verstrijken van de tijd kan het spontaan voorkomen of verdwijnen van beschermde planten en dieren nooit met volledige zekerheid worden voorzien of uitgesloten.

Het plangebied functioneert als leefgebied voor meerdere beschermde soorten. Het betreft in hoofdzaak soorten van FFwet tabel 1, enkele van tabel 2 (m.n. Kleine modderkruiper en Rietorchis) en enkele van tabel 3 (Gewone dwergvleermuis, Ruige dwergvleermuis, Bittervoorn). In het broedseizoen beschermde vogels zijn talrijk aanwezig. Er zijn potenties voor jaarrond beschermde nesten van enkele roofvogelsoorten en Ransuil en mogelijk voor Huismus en Gierzwaluw in bebouwing. Daarnaast zijn enkele Rode Lijst-soorten waargenomen.

Op grond van deze rapportage worden de volgende conclusies getrokken:

- De uitgevoerde studie naar het voorkomen van beschermde natuurwaarden in plangebied Harga Noord is een momentopname. Het verdwijnen of verschijnen van bepaalde soorten kan nooit geheel worden uitgesloten.
- Het plangebied is geen onderdeel van en is niet gelegen in de nabijheid van natuur- of groengebieden met een wettelijk beschermde status of ecologische verbindingzones op het land (EHS, PEHS). Het plangebied kent daarom geen rol van regionale ecologische betekenis op het land.
- Het plangebied wordt vrijwel uitsluitend als leefgebied gebruikt door algemeen voorkomende, opportunistische soorten van stedelijk gebied. Het is niet van belang voor kritische, (ernstig) bedreigde of zeer zeldzame flora of fauna.
- Wijzigingen in het ruimtegebruik in het plangebied hebben naar verwachting geen significant effect op het voorkomen of verspreiding van enige beschermde soort in het gebied, de gemeente Schiedam of de regio. De gunstige staat van instandhouding op dat niveau is voor geen enkele soort in het geding.
- De direct naast het plangebied gelegen Poldervaart heeft een belangrijke lokale ecologische functie, vooral als verbindingzone. De Poldervaart vormt een essentieel onderdeel van de Groene Long van Schiedam en geniet daarmee extra bescherming op lokaal niveau.
- De bebouwing in het plangebied biedt potentieel biotoop voor beschermde fauna, specifiek vogels en vleermuizen. Bij vermoede aantasting van deze biotoop kan hiervoor op grond van specifiek soortgericht onderzoek een ontheffing worden verkregen van de verbodsbepalingen in de FFwet.
- De groene delen van het plangebied zijn in enige mate geschikt als biotoop voor beschermde flora en fauna, specifiek vaatplanten, vogels en vleermuizen. Bij vermoede aantasting van deze biotoop kan hiervoor op grond van specifiek soortgericht onderzoek een ontheffing worden verkregen van de verbodsbepalingen in de FFwet.
- De watergangen van het plangebied zijn in enige mate geschikt als biotoop voor beschermde fauna, met name vissen, vleermuizen en mogelijk Platte schijfhoorn, een waterslak. Bij vermoede aantasting van deze biotoop kan hiervoor op grond van specifiek soortgericht onderzoek een ontheffing worden verkregen van de verbodsbepalingen in de FFwet.

- Er zijn actuele gegevens beschikbaar met betrekking tot het voorkomen van beschermde soorten vaatplanten, vogels, amfibieën, insecten, vissen en zoogdieren binnen het plangebied. Voor een bronnenoverzicht wordt verwezen naar de literatuurlijst achterin deze rapportage.

LITERATUUR

1. Bakker, G., C. Mostert, A. Van Meurs & M.A.J. Grutters. 2013. Inventarisatie vleermuizen Schiedam 2011-2012. Bureau Stadsnatuur & Zoogdierenwerkgroep Zuid-Holland. Rotterdam, Delft.
2. Bestemmingplan de Groene Long, Rothuizen van Doorn 't Hoofd, augustus 2007.
3. BGSV bureau voor STEDEBOUW in samenwerking met gemeente Schiedam. 2012. Schiedam in beweging. Gemeentelijke ontwikkelvisie sportparken en vrijvallende locaties. BGSV/gemeente Schiedam, Rotterdam/Schiedam.
4. Besluit van 10 september 2004, houdende wijzigingen van een aantal algemene maatregelen van bestuur in verband met wijzigingen van artikel 75 van de Flora- en faunawet en enkele andere wijzigingen, Staatsblad, Stb. 501, 19 oktober 2004
5. Besluit van de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit van 5 november 2004, TRCJ/2004/5727, houdend vaststelling van Rode Lijsten flora en fauna
6. Besluit van de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit van 28 augustus 2009, 25344, houdend vaststelling van geactualiseerde Rode Lijsten flora en fauna.
7. Bink, F.A., F.I.M. Maaskamp & H. Siepel m.m.v. L.C. van den Hengel. 1996. Betekenis van wegbermen voor dagvlinders. Rapportnummer P-DWW-96-024. Instituut voor Bos- en Natuuronderzoek, Wageningen.
8. Bos, F., M. Bosveld, D. Groenendijk, C. van Swaay & I. Wynhoff, De vlinderstichting. 2006. De dagvlinders van Nederland, verspreiding en bescherming (Lepidoptera: Hesperioidea, Papilionidae). Nederlandse Fauna 7. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.
9. Broekhuizen, S., B. Hoekstra, V. van Laar, C. Smeenk & J.B.M. Thissen. 1992. Atlas van de Nederlandse Zoogdieren. Stichting Uitgeverij van de Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging, Utrecht.
10. Creemers, R.C.M. & J.J.C.W. van Delft (Ravon) (redactie). 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland. Nederlandse Fauna 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis & European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.
11. Evaluatierapport Groenstructuurplan Schiedam, ONS Ingenieursbureau i.s.m. MOZAIK Tuin- en Landschapontwerpers, mei 2007.
12. Flora- en faunawet, Koninklijke Vermande BV – Lelystad, 1999.
13. Floron. 2011. Nieuwe Atlas van de Nederlandse Flora. Stichting Floron, Nijmegen.
14. Gemeente Schiedam. 2013. Schiedam in beweging fase 1, voortgang februari/maart 2013. Businesscase, Gemeente Schiedam.

15. Groenstructuurplan Schiedam, Dienst gemeentewerken Schiedam - Groenvoorziening & Natuur / Frisse wind - bNO, mei 1996 (vastgesteld door de gemeenteraad Schiedam d.d. 18 september 1995).
16. Hustings, F., C. Borggreve, C. van Turnhout & J. Thissen. 2004. Basisrapport voor de Rode Lijst Vogels volgens Nederlandse en IUCN-criteria. SOVON-onderzoeksrapport 2004/13. SOVON Vogelonderzoek Nederland, Beek-Ubbergen.
17. Kruijf, J.C. de. 2010. Natuurmonitor Schiedam, Nulmeting 2010. Gemeente Schiedam.
18. Mostert, K., G. Bakker & N. de Zwarte. 2011. Vleermuisonderzoek Schiedam, opzet en inventarisatie 2011, bSR rapport 193, Bureau Stadsnatuur, Rotterdam
19. Kuijper, D.P.J., J. Schut, D. van Dulleman, H. Toorman, N. Goossens, J. Ouwehand & H.J.G.A. Limpens. 2008. Experimental evidence of light disturbance along the commuting routes of pond bats (*Myotis dasycneme*). *Lutra* 51 (1): 37-49.
20. Meijden, R. van der, B. Odé, K. Groen, F. Witte & D. Bal. 2000. Bedreigde en Kwetsbare vaatplanten in Nederland. Basisrapport met voorstel voor de Rode Lijst. *Gorteria* 26 (4): 85-208.
21. Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit. 2009. Besluit Rode lijsten flora en fauna. *Staatscourant* 2009, 13201.
22. Mostert, K. & J. Willemsen. 2008. Werkatlas verspreiding zoogdieren in Zuid-Holland 2000-2008. Stichting Zoogdierenwerkgroep Zuid-Holland, Delft.
23. Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie. 2002. De Nederlandse Libellen (Odonata). *Nederlandse Fauna* 4. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey-Nederland, Leiden.
24. SOVON Vogelonderzoek Nederland. 2002. Atlas van de Nederlandse Broedvogels 1998-2000. – *Nederlandse Fauna* 5. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey-Nederland, Leiden.
25. Swaay, C.A.M. van. 2006. Basisrapport Rode Lijst Dagvlinders. Rapportnummer VS2006.002. De Vlinderstichting, Wageningen.
26. Swaay, C.A.M. van, D. Groenendijk & C.L. Plate. 2010. Vlinders en libellen geteld: jaarverslag 2009. Rapport VS2010.001. De Vlinderstichting, Wageningen.
27. Termaat, T. & V.J. Kalkman. 2011. Basisrapport Rode Lijst Libellen volgens Nederlandse en IUCN-criteria. Rapport VS2011.015. De Vlinderstichting, Wageningen
28. Zoogdierverseniging VZZ. 2007. Basisrapport voor de Rode Lijst Zoogdieren volgens Nederlandse en IUCN-criteria. VZZ rapport 2006.027. Zoogdierverseniging VZZ, Arnhem.
29. <http://www.zuid-holland.nl/PEHS>
30. <http://www.compendiumvoordeleefomgeving.nl>

31. <http://www.gierzwaluwbescherming.nl>
32. <http://www.ravon.nl>
33. <http://www.sovon.nl>
34. <http://www.waarneming.nl>
35. <http://www.vleermuis.net>
36. <http://www.vleermuizenindestad.nl>